

27 Νοεμβρίου, 1996

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, ΚΑΛΛΗΣ, Δ/στές]

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΡΟΔΑΦΙΝΙΑ IMPORTS-EXPORTS LTD,

Εφεσείουσα,

v.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 6101).

-
- Ποινική Αμέλεια — Απειθεία κατά νομίμων διαταγμάτων — Δεν πρέπει να γίνεται ανεκτή και να τυγχάνει επεικούς μεταχείρισης — Το γεγονός ότι η μη συμμόρφωση οφείλεται σε παράλειψη τρίτου, δεν αποτελεί παράγοντα για μετριασμό των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση.* 5
- Φορολογικά αδικήματα — Παρακοή διατάγματος Δικαστηρίου με το οποίο είχε διαταχθεί η εφεσείουσα να παρουσιάσει στον Διευθυντή Εσωτερικών Προσόδων δηλώσεις φόρου εισοδήματος και κατάσταση λογαριασμού — Συμμόρφωση — Επιβολή ποινής προστίμου ΑΚ500 — Επικυρώθηκε από το Εφετείο — Εφαρμοστέες αρχές.* 10
- Ποινή — Επιμέτρηση — Αποτελεί πρωταρχική ευθύνη του πρωτόδικου δικαστηρίου — Εφαρμοστέες αρχές για επέμβαση από το Εφετείο.*
- Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα Άρθρο 24.1 — Υποχρέωση του πολίτη για συνεισφορά στα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεών του — Ανάγκη για έγκαιρη ρύθμιση των φορολογικών υποχρεώσεων των φορολογουμένων.* 15
- Η εφεσείουσα εφεσίβαλε την επιβληθείσα ποινή των ΑΚ500.- σαν έκδηλα υπερβολική λαμβανομένης υπόψη της συμμόρφωσης της και επειδή η καθυστέρηση στην υποβολή των σχετικών δηλώσεων οφείλετο στους λογιστές της εφεσείουσας.* 20
- Το Εφετείο αφού τόνισε ότι το θέμα της επιμέτρησης της ποινής αποτελεί ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου και ότι η επέμβαση του Εφετείου δικαιολογείται μόνο αν η ποινή είναι έκδηλα υπερβο-* 25

λική ή αν σημειώθηκε σφάλμα αρχής, επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση εφαρμόζοντας τις νομικές αρχές που αναφέρονται στις πιο πάνω εισαγωγικές σημειώσεις.

5

Η έφεση απορρίπτεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

- 10 *Χαραλάμπους v. Αστυνομίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 222,*
Fields v. Αστυνομίας (1992) 2 Α.Α.Δ. 316,
Κουφού και Άλλος v. Αστυνομίας (1993) 2 Α.Α.Δ. 396,
15 *Σουπουρής v. Αστυνομίας (1994) 2 Α.Α.Δ. 58,*
Philippou v. Republic (1983) 2 C.L.R. 245,
Φιλίππου v. Αστυνομίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 245,
20 *Λοϊζου v. Αστυνομίας (1996) 2 Α.Α.Δ. 227,*
Christodoulides v. Police (1985) 2 C.L.R. 260,
25 *Rainbow v. Republic (1984) 3 C.L.R. 846,*
Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Σχίζα και Άλλων (1996) 2 Α.Α.Δ. 175,
30 *Kay v. Municipality of Larnaca (1982) 2 C.L.R. 236.*

Έφεση εναντίον Ποινής.

35 Έφεση εναντίον της ποινής από την Εταιρεία Rodafinia Imports - Exports Ltd η οποία κρίθηκε ένοχη στις 29 Νοεμβρίου, 1995 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 26280/95) σε κατηγορία για απείθεια κατά νομίμων διατάξεων κατά παράβαση των Άρθρων 137 και 20 του Ποινικού Κώδικα και καταδικάστηκε από Κολατσή Ε.Δ. σε Λ.Κ.500,- πρόστιμο.

40

Δ. Παυλίδης με Α. Μιχαήλ (κα.), για την Εφεσείουσα.

Ε. Ζαχαριάδου (κα.), Δικηγόρος της Δημοκρατίας για την Εφεσίβλητη.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Π. Καλλής.

ΚΑΛΛΗΣ, Δ.: Η παρούσα έφεση στρέφεται κατά της χρηματικής ποινής των £500.- η οποία έχει επιβληθεί στην εφεσείουσα εταιρεία (“η εφεσείουσα”) για το αδίκημα της απείθειας κατά νομίμων διαταγών, κατά παράβαση του άρθρου 137 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154. Η απείθεια αφορούσε σε διάταγμα (“το επίδικο διάταγμα”) που είχε εκδοθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στην Ποινική Υπόθεση 9323/93 με το οποίο η εφεσείουσα είχε διαταχθεί να παρουσιάσει στο Διευθυντή Εσωτερικών Προσόδων δηλώσεις φόρου εισοδήματος και κατάσταση λογαριασμού για το έτος 1989, εντός δύο μηνών από τις 13.7.93.

Το επίδικο διάταγμα εκδόθηκε στις 13.7.93 στην πιο πάνω ποινική υπόθεση στην οποία η εφεσείουσα είχε διωχθεί ποινικά για την παράλειψή της να υποβάλει στον Διευθυντή Εσωτερικών Προσόδων τις πιο πάνω δηλώσεις και κατάσταση λογαριασμού.

Σε σχέση με τη δήλωση φόρου εισοδήματος για το 1989 η εφεσείουσα συμμορφώθηκε με το επίδικο διάταγμα το Δεκέμβριο του 1993, και σε σχέση με την κατάσταση λογαριασμού για το ίδιο έτος η εφεσείουσα συμμορφώθηκε μετά την καταχώρηση της παρούσας ποινικής υπόθεσης - η υπόθεση καταχωρήθηκε στις 8.8.95 και η συμμόρφωση έλαβε χώραν στις 8.11.95.

Αφού αναφέρθηκε στη φύση και σοβαρότητα του αδικήματος το πρωτόδικο δικαστήριο τόνισε την ανάγκη συμμόρφωσης προς τις πρόνοιες της φορολογικής νομοθεσίας καθώς και την ανάγκη έγκαιρης ρύθμισης των φορολογικών υποχρεώσεων των πολιτών.

Ταυτόχρονα επεσήμανε ότι σε μια ευνομούμενη χώρα πρέπει να επικρατεί Κράτος Δικαίου και η απείθεια σε Δικαστικό Διάταγμα το οποίο είχε εκδοθεί στα πλαίσια εφαρμογής Νόμου του Κράτους, υπονομεύει καίρια το Κράτος Δικαίου και το καθιστά αναποτελεσματικό.

Ο ευπαίδευτος συνήγορος της εφεσείουσας υποστήριξε ότι η πιο πάνω χρηματική ποινή των £500.- ήταν υπό τις περιστάσεις υπερβολική και αδικαιολόγητη επειδή το πρωτόδικο δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη του την συμμόρφωση της εφεσείουσας και επειδή η καθυστέρηση στην υποβολή των σχετικών δηλώσεων οφείλετο στους λογιστές της εφεσείουσας οι οποίοι είχαν την πλήρη

ευθύνη όσον αφορά την υποβολή των λογιστικών καταστάσεων στο Διευθυντή Εσωτερικών Προσόδων.

5 Έχει επανειλημμένα τονιστεί ότι το καθήκον επιμέτρησης της ποινής βρίσκεται στους ώμους του πρωτόδικου δικαστή. Το Εφετείο επεμβαίνει όχι όταν απλώς κρίνει ότι η ποινή ενδεχομένως θα μπορούσε να είναι επιεικέστερη αλλά όταν καταφαίνεται ότι ήταν το αποτέλεσμα σφάλματος αρχής ή όταν είναι έκδηλα υπερβολική (Βλ. *Χαράλάμπους v. Αστυνομίας* (1991) 2 Α.Α.Δ. 222, *Fields v. Αστυνομίας* (1992) 2 Α.Α.Δ. 316, *Κουφού και Άλλος v. Αστυνομίας* (1993) 2 Α.Α.Δ. 396, *Σουπουρής v. Αστυνομίας* (1994) 2 Α.Α.Δ., 58, *Φιλίππου v. Δημοκρατίας* (1983) 2 Α.Α.Δ. 245, *Φιλίππου v. Αστυνομίας* (1989) 2 Α.Α.Δ. 245, και *Λοϊζου v. Αστυνομίας* (1996) 2 Α.Α.Δ. 227).

15 Είναι πρόδηλο ότι το πρωτόδικο δικαστήριο, πολύ ορθά κατά την κρίση μας, έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη δύο πτυχές της υπόθεσης. Η πρώτη πτυχή αφορά την αποθάρρυνση της παρακοής Δικαστικών Διαταγμάτων. Εάν η ανυπακοή γίνει ανεκτή και τύχει επιεικούς μεταχείρισης αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την υπονόμηση αυτής τούτης της απονομής της δικαιοσύνης καθώς και την υπονόμηση της έννομης πράξης. Η υπακοή προς τα δικαστικά διατάγματα αποτελεί μια απόλυτη αναγκαιότητα σε ένα κράτος δικαίου. Η δεύτερη πτυχή αφορά στη συμμόρφωση με τη φορολογική Νομοθεσία προς το σκοπό εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων και πληρωμής από τον κάθε πολίτη αυτό που οφείλει στο κράτος με την μορφή φόρου (Βλ. *Χριστοδουλίδης v. Αστυνομίας* (1985) 2 Α.Α.Δ. 260, 267, και *Λοϊζου*, πιο πάνω). Όπως δε τονίστηκε στην *Rainbow v. Δημοκρατίας* (1984) 3 Α.Α.Δ. 846, η εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων ενέχει μεγάλη σημασία για το δημόσιο (Βλ. και *Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας v. Σχίζα και Άλλων* (1996) 2 Α.Α.Δ. 175).

35 Όπως ορθά επεσήμανε το πρωτόδικο δικαστήριο η ανάγκη για έγκαιρη ρύθμιση των φορολογικών υποχρεώσεων αποτελεί και συνταγματική επιταγή. Το άρθρο 24.1 του Συντάγματος ορίζει ότι έκαστος υποχρεούται να συνεισφέρει εις τα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων αυτού. Είναι για τους πιο πάνω λόγους που η τιμωρία για την παρακοή σε διαταγή του δικαστηρίου από φυσικά πρόσωπα είναι κατά κανόνα η φυλάκιση και ότι 40 η χρηματική ποινή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να επιβάλλεται (Βλ. *Kay v. Δήμον Λάρνακας* (1982) 2 Α.Α.Δ. 236 και *Λοϊζου*, πιο πάνω).

Ωστόσο, όπως υποδεικνύεται στη *Λοϊζου* (πιο πάνω), η συμμόρφωση παρέχει τη δυνατότητα για επιεικέστερη αντιμετώπιση του παραβάτη χωρίς όμως να διαγράφεται η σοβαρότητα του αδικήματος. Στην *Λοϊζου* χρηματική ποινή £500.- κρίθηκε ότι ήταν όντως αυστηρή, όχι όμως έκδηλα υπερβολική, επειδή δεν εκφεύγει του μέτρου της παραδεκτής τιμωρίας για το διαπραχθέν αδίκημα. Τονίζεται ότι σε εκείνη την υπόθεση εκτός από τη συμμόρφωση συντρέχουν και άλλοι ελαφρυντικοί παράγοντες - η απουσία του εφεσείοντα στο εξωτερικό για λόγους υγείας - οι οποίοι δεν συντρέχουν στην κρίσιμη υπόθεση.

Λαμβάνουμε υπόψη την σοβαρότητα του αδικήματος, όπως προκύπτει από τις προβλεπόμενες από το Νόμο ποινές - φυλάκιση 2 ετών και χρηματική ποινή £2000.- Κρίνουμε πως το πρωτόδικο δικαστήριο έδωσε τη δέουσα βαρύτητα στο στοιχείο της συμμόρφωσης. Αυτό καταφαίνεται από το ύψος της εκκαλούμενης ποινής.

Αναφορικά με το ρόλο των λογιστών συμφωνούμε με την προσέγγιση του πρωτόδικου δικαστηρίου ότι αυτός δεν μπορεί παρά να έχει μικρή ή περιθωριακή σημασία. Όπως εύστοχα υποδεικνύεται από το πρωτόδικο δικαστήριο "αν οι επιπτώσεις από τη μη συμμόρφωση σε ένα δικαστικό διάταγμα μπορούσαν να μετριασθούν αποφασιστικά επειδή η μη συμμόρφωση οφείλετο σε παράλειψη τρίτου, τότε, οι νόμοι θα καθίστανται γράμμα κενό. Θα αφήνονταν στο έλεος και στη βούληση των τρίτων, των λογιστών, και θα έχαναν την αποτελεσματικότητά τους".

Δεν έχουμε εντοπίσει οποιοδήποτε σφάλμα αρχής στην προσέγγιση του πρωτόδικου δικαστηρίου. Η εκκαλούμενη ποινή δεν κρίνεται υπερβολική.

Η έφεση απορρίπτεται.

Η έφεση απορρίπτεται.